

ЗАКОН ЗА ИЗБИРАЧКИОТ СПИСОК

“Сл. весник на Р Македонија” бр. 42/02 од 14.06.2002 год.

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува начинот и постапката на евидентирањето на избирачкото право и водењето на Избирачкиот список.

Член 2

(1) Државјаните на Република Македонија (во натамошниот текст: граѓани) кои имаат избирачко право се запишуваат во Избирачкиот список.

(2) Избирачкиот список се води според Регистарот на државјаните во вид на регистар на избирачи со автоматска обработка на податоците на магнетен медиум.

Член 3

(1) Избирачкиот список е јавна исправа.

(2) Сите дејствија и акти на државните органи, сите поднесоци и докази во врска со запишувањето на граѓаните во Избирачкиот список се ослободени од плаќање на такси и данок.

Член 4

(1) Избирачкиот список се води за целата територија на Република Македонија.

(2) Личните податоци на граѓаните во Избирачкиот список се запишуваат на јазиците и писмата на кои се водат податоците во изворните евиденции, во согласност со закон.

(3) Избирачкиот список задолжително се ажурира.

Член 5

Врз основа на Избирачкиот список се спроведуваат изборите за пратеници во Собранието на Република Македонија, за претседател на Република Македонија, локалните избори и гласањето на референдум на локално и државно ниво.

Член 6

(1) Во Избирачкиот список се запишуваат сите граѓани со наполнети 18 години живот, кои имаат живеалиште на територијата на Република Македонија, а кои имаат важечка лична карта или патна исправа.

(2) Во Избирачкиот список се запишуваат и сите државјани на Република Македонија што се на привремена работа или престој во странство, со живеалиште на територијата на Република Македонија и со важечка патна исправа. Овие лица се запишуваат според нивното последно живеалиште во Република Македонија пред заминувањето во странство.

(3) Во Избирачкиот список не се запишуваат граѓаните на кои со правосилна судска одлука им е одземена деловната способност.

II. ИЗБИРАЧКИ СПИСОК

1. Водење на Избирачкиот список

Член 7

Избирачкиот список го води Министерството за правда.

Член 8

(1) Во Избирачкиот список граѓаните се запишуваат според општината на чие подрачје имаат живеалиште.

(2) Од Избирачкиот список се изготвуваат изводи за секоја изборна единица, општина и избирачко место.

Член 9

За спроведување на гласањето во воените пошти, организациите, установите, единиците и казнено - поправните установи се изготвуваат посебни изводи од Избирачкиот список, и тоа:

- за гласање на граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат на воена вежба или отслужување на воениот рок и
- за гласање на граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат во притвор или издржување казна затвор.

Член 10

(1) Министерството за правда врши запишување, дополнување и бришење во Избирачкиот список по службена должност врз основа на податоци од матичните книги, евиденцијата за живеалиште и за државјанството на Република Македонија, други службени евиденции и со непосредно проверување.

(2) Министерството за правда врши запишување, дополнување и бришење во Избирачкиот список и по барање на граѓани, а врз основа на лична карта и патна исправа.

Член 11

(1) Министерството за внатрешни работи до Министерството за правда доставува податоци за граѓаните:

- со наполнети 18 години живот, кои имаат важечка лична карта или патна исправа;
- со наполнети 18 години живот кои починале;
- со наполнети 18 години живот кои се доселиле или отселиле од определена општина, или ја промениле адресата на живеење во општината;
- со наполнети 18 години живот кои го промениле името или презимето;
- со наполнети 18 години живот кои стекнале или го изгубиле државјанството на Република Македонија;

- со наполнети 18 години живот кои се на привремена работа или престој во странство, или трајно се иселиле од Република Македонија, со податок за земјата во која се наоѓаат.

(2) Основните судови до Министерството за правда доставуваат податоци за лицата на кои со правосилна судска одлука им е одземена деловната способност.

(3) Податоците од ставовите (1) и (2) на овој член се доставуваат двапати годишно од први до 10 февруари и од први до 10 јули. Во случаите кога се распишани избори односно референдум, податоците се доставуваат наредниот ден од денот на распишувањето на изборите, односно референдум.

Член 12

(1) Министерството за одбрана до Министерството за правда најдоцна 30 дена пред денот определен за избори, односно референдум на државно ниво, доставува податоци за лицата кои се на отслужување на воениот рок или се на воена вежба, врз основа на евиденцијата што ја води овој орган.

(2) Управата за извршување на санкциите, најдоцна 30 дена пред денот определен за избори, односно референдум на државно ниво доставува податоци за лицата што се во притвор или се наоѓаат на издржување казна затвор врз основа на евиденцијата што ја води овој орган до Министерството за правда.

Член 13

Податоците од членовите 11 и 12 на овој закон, се доставуваат на магнетен медиум и задолжително го содржат единствениот матичен број на граѓанинот (ЕМБГ)

Член 14

(1) Избирачкиот список ги содржи следниве податоци: единствен матичен број на граѓаните (ЕМБГ), презиме, име на еден од родителите и име, пол, адреса на живеење (општина, населено место, улица, куќен број, влез и стан), датум на запишување и бришење и датум и вид на дополнување на податоците.

(2) Отпечатените изводи од Избирачкиот список од членот 8 став (2) на овој закон и посебните изводи од Избирачкиот список од членот 9 на овој закон, се водат по азбучен ред на презимето на граѓанинот и ги содржат следниве рубрики, односно податоци: реден број, презиме, име, пол, датум на раѓање и адреса на живеење (населено место, улица, куќен број, влез и стан), потпис или отпечаток за избирачот и забелешка

Член 15

Посебните изводи од Избирачкиот список од членот 9 на овој закон се изготвуваат во два примероци и тоа:

1. За граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат на воена вежба или отслужување на воен рок, едниот примерок е систематизиран според избирачкото место или општината и во забелешката стои бројот на воената пошта, организацијата, установата, единицата и општината во која се

наоѓа таа воена пошта, организација, установа и единица, а вториот примерок е систематизиран според бројот на воената пошта, организацијата, установата, единицата и општината во која се наоѓа таа воена пошта, организација, установа, единица и во забелешката стои бројот на избирачкото место и општината на која припаѓа тоа избирачко место.

2. За граѓаните кои за време на изборите се наоѓаат во притвор или на издржување казна затвор, едниот примерок е систематизиран според избирачкото место или општината и во забелешката стои општината во која се наоѓа казнено- поправната установа, а вториот примерок е систематизиран според казнено- поправната установа и општината каде што се наоѓа и во забелешката стои бројот на избирачкото место и општината на која припаѓа тоа избирачко место.

Член 16

(1) Граѓанинот може во текот на целата година да бара да изврши увид во изводот од Избирачкиот список во службените простории на подрачните одделенија на Министерството за правда.

(2) Ако при увидот утврди дека тој или друг граѓанин не е запишан во Избирачкиот список или утврди дека треба да се изврши запишување, дополнување или бришење на податоците, до подрачното одделение на Министерството за правда има право да поднесе барање за запишување, дополнување или бришење на податоците. Со барањето приложува и соодветна документација.

(3) Министерството за правда најдоцна во рок од три дена од денот на приемот на барањето ќе ја провери точноста на податоците и приложените документи од страна на граѓанинот и ако утврди дека барањето е основано, ќе изврши запишување, дополнување или бришење на податоците во Избирачкиот список, а во спротивно ќе донесе решение со кое ќе го одбие барањето.

(4) Против решението од ставот (3) на овој член, граѓанинот во рок од три дена од денот на приемот на решението може да поднесе жалба до Државната изборна комисија.

(5) По жалбата од ставот (4) на овој член Државната изборна комисија решава во рок од три дена од денот на приемот на жалбата.

(6) Против решението на Државната изборна комисија граѓанинот во рок од три дена од денот на приемот на решението може да поднесе тужба за поведување управен спор до Врховниот суд на Република Македонија.

(7) По тужбата од ставот (6) на овој член Врховниот суд на Република Македонија решава во рок од три дена од денот на приемот на тужбата.

(8) Правосилното решение на Врховниот суд на Република Македонија донесено по тужбата е основа за запишување, промена и бришење на податоците во Избирачкиот список.

2. Државна изборна комисија

Член 17

Државната изборна комисија ги врши следниве работи:

- го потврдува Избирачкиот список, односно изводите од членот 8 став (2) на овој закон 20 дена пред денот на одржување на изборите;
- одлучува по барањата за запишување, дополнување и бришење на податоци од Избирачкиот список;
- се грижи за заштита на личните податоци на граѓаните содржани во Избирачкиот список;
- врши проверка на интегритетот на базата на податоци на Избирачкиот список;
- ги остварува контактите со меѓународните асоцијации и организации кои имаат овластување да ги набљудуваат изборите, односно референдум на државно ниво, за прашањата во врска со Избирачкиот список;
- доставува податоци на јавните гласила за бројот на избирачите запишани во потврдениот Избирачки список, односно изводите;
- за својата работа поднесува извештај во врска со Избирачкиот список до Собранието на Република Македонија и
- врши и други работи утврдени со овој закон.

3. Подготвување на Избирачкиот список за гласање

Член 18

(1) Министерството за правда во месеците февруари и јули подготвува анализа за состојбата со Избирачкиот список.

(2) Министерството за правда најдоцна десет дена од денот на распишувањето на изборите го подготвува Избирачкиот список за јавен увид и доставува извештај до Државната изборна комисија за состојбата со Избирачкиот список.

Член 19

(1) Министерството за правда најдоцна 15 дена од денот на распишувањето на изборите, Избирачкиот список го става на јавен увид во своите подрачни единици и месните канцеларии во нивен состав, како и во населените места надвор од месните канцеларии што тие ги покриваат, ако за тоа има услови, со состојба на податоци за:

- граѓаните со наполнети 18 години живот, на денот на изборите (прв круг на гласање);
- умрените лица, 30 дена пред денот на распишувањето на изборите и
- другите податоци од Избирачкиот список на денот на распишувањето на изборите.

(2) Министерството за правда веднаш по ставањето на изводите од Избирачкиот список на јавен увид, преку јавните гласила ги известува граѓаните за местото на кое се врши увидот, времетраењето на увидот и можноста за запишување, дополнување или бришење на податоците од Избирачкиот список.

(3) Јавниот увид трае 15 дена.

Член 20

(1) Барање за запишување, дополнување или бришење на податоците во изводите на Избирачкиот список што се ставени на јавен увид, во рокот од членот 19 став (3) на овој закон, може да поднесе секој граѓанин:

- ако тој или некој друг граѓанин не е запишан во Избирачкиот список;
- ако е запишано лице кое нема избирачко право или нема живеалиште на подрачјето на општината или лице кое е починато и
- ако личното име и адресата на лицето или личното име и адресата на друго лице се неправилно запишани.

(2) Барањето за запишување, дополнување или бришење на податоците од ставот (1) на овој член се поднесува писмено до подрачното одделение на Министерството за правда или месната канцеларија на подрачјето на живеење.

(3) Со барањето се приложуваат и потребните докази.

Член 21

(1) Министерството за правда по барањата на граѓаните од членот 20 на овој закон должно е да одлучи со решение во рок од 24 часа од денот на приемот на барањето и ако утврди дека барањето е основано ќе изврши запишување, дополнување или бришење на податоците, а во спротивно ќе донесе решение со кое ќе го одбие барањето.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член, граѓанинот во рок од 24 часа од приемот на решението, може да поднесе жалба до Државната изборна комисија.

(3) По жалбата од ставот (2) на овој член Државната изборна комисија решава во рок од 24 часа по приемот на жалбата.

(4) Против решението на Државната изборна комисија во рок од 24 часа од приемот на решението може да се поднесе тужба за поведување управен спор до Врховниот суд на Република Македонија.

(5) По тужбата од ставот (4) на овој член Врховниот суд на Република Македонија решава во рок од 24 часа од приемот на тужбата.

(6) Правосилното решение на Врховниот суд на Република Македонија донесено по тужбата за запишување, промена и бришење е составен дел на потврдениот Избирачки список од страна на Државната изборна комисија.

Член 22

Министерството за правда, Избирачкиот список во кој се извршени сите промени кои произлегле од јавниот увид, отпечатен во вид на изводи го заклучува најдоцна 15 дена по завршениот јавен увид.

Член 23

(1) Избирачкиот список, односно изводот се заклучува со назначување на: бројот на страниците што ги има тој список, односно изводот, бројот на запишаните избирачи (означени со број и букви) критичен момент на

податоците утврдени во членот 19 став (1) на овој закон, датум на заклучувањето, потпис на овластено лице и печат.

(2) Заклучениот Избирачки список ги содржи и податоците за граѓаните чии барања за бришење, запишување или промена на податоците од Избирачкиот список се позитивно решени од страна на Министерството за правда, Државната изборна комисија и Врховниот суд на Република Македонија.

(3) Заклучениот Избирачки список Министерството за правда го доставува до Државната изборна комисија на потврдување.

(4) Министерството за правда со заклучениот Избирачки список доставува и извештај за избришаните, запишаните и променетите податоци направени во него за време на јавниот увид.

Член 24

(1) Заклучениот Избирачки список Државната изборна комисија го потврдува во рок од пет дена од денот на приемот.

(2) Во постапката на потврдување Државната изборна комисија проверува дали во заклучениот Избирачки список се внесени барањата позитивно решени од страна на Министерството за правда, Државната изборна комисија и Врховниот суд на Република Македонија.

(3) Ако Државната изборна комисија утврди дека во Избирачкиот список, односно изводите не се внесени барањата што се позитивно решени, таа нив веднаш ќе ги врати до Министерството за правда. Исправките се извршуваат во рок од 48 часа од денот на нивниот прием.

Член 25

За изборите што истовремено се спроведуваат, се издаваат толку потврдени изводи од Избирачкиот список за секое избирачко место колку што има видови избори, односно изборни кругови.

Член 26

Содржината на Избирачкиот список, односно изводите на денот на изборите (прв круг) не можат да се менуваат до завршувањето на изборите.

Член 27

(1) За утврдување на обемот на активностите, висината на потребните финансиски средства и динамиката на нивното користење за следната година Министерството за правда донесува програма.

(2) Средствата за ажурирање и изготвување на Избирачкиот список се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

III. ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

ОД ИЗБИРАЧКИОТ СПИСОК

Член 28

(1) Личните податоци содржани во Избирачкиот список се заштитени согласно со одредбите на Законот за заштита на личните податоци и не смеат да се употребуваат за ни една друга цел, освен за остварување на избирачкото право на граѓаните во согласност со овој закон.

(2) На регистрираните политички партии и на независните кандидати, Министерството за правда по претходно писмено барање им дава во печатена форма или електронски облик на ЦД- ром податоци од потврдениот или претходно подготвен извод од Избирачкиот список и извод од Избирачкиот список за секое избирачко место во кои се содржани податоците од членот 14 став (2) на овој закон, за потребите при учество на изборите.

(3) Трошоците за изработка на податоците во печатена форма или електронски облик од Избирачкиот список ги сносат подносителите на барањето.

(4) Регистрираните политички партии и независните кандидати, односно овластените претставници и нивните заменици на подносителите на листа на кандидати не можат да ги користат избирачките списоци на денот на изборите за евидентирање на лицата кои гласале.

Член 29

Овластениот службеник или било кое друго лице, тело или орган кој е запознат со личните податоци содржани во Избирачкиот список е должен да ги чува и заштитува во смисла на членот 28 од овој закон.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 30

(1) Важноста за запишувањето на личните податоци во согласност со членот 4 став (2) од овој закон ќе се примени по создавањето на услови за таа цел.

(2) Државниот завод за статистика ќе продолжи да ја врши организационо-техничката и методолошка обработка на податоците од Избирачкиот список до конечното негово преземање од страна на Министерството за правда, но не подолго од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) Податоците од членовите 11 и 12 на овој закон ќе продолжат да се доставуваат до Државниот завод за статистика согласно со рокот утврден во ставот (2) на овој член.

(4) За спроведување на гласањето на внатрешно раселените лица, Министерството за правда ќе подготви посебни изводи од Избирачкиот список врз основа на евиденција на надлежните органи.

Член 31

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престанува да важи Законот за избирачкиот список и за избирачката легитимација ("Службен весник на Република Македонија" бр. 49/96 и 9/98).

Член 32

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".